



[https://doi.org/10.31891/2308-4081/2024-14\(1\)-1](https://doi.org/10.31891/2308-4081/2024-14(1)-1)

Доктор педагогічних наук, професор, **НАТАЛЯ БІДЮК**
Хмельницький національний університет, Україна
E-mail: biduknm@khmnu.edu.ua
<https://orcid.org/0000-0002-6607-8228>

АМЕРИКАНСЬКІ ПІДХОДИ ДО РОЗВИТКУ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ З ПЕДАГОГІЧНОЇ ТЕРАПІЇ

АНОТАЦІЯ

Статтю присвячено дослідженню американських підходів до розроблення освітніх програм з педагогічної терапії. Висвітлено погляди науковців щодо обґрунтування сутності поняття «педагогічна терапія» в американському дискурсі. З'ясовано професійні функції педагогічних терапевтів та основні вимоги до їхньої професійної компетентності. Встановлено етапи професійного становлення та розвитку професійної кар'єри педагога-терапевта в США (навчання в коледжі або університеті за освітньою програмою «BA in Educational Therapy»; початкова професійна діяльність в школі на посаді вчителя; продовження професійної освіти за програмою магістра «MA in Educational Therapy» у поєднанні з програмою в галузі консультування або психології (психічне здоров'я); професійна діяльність в закладах освіти на посаді шкільного консультанта, психолога, педагогічного терапевта). Досліджено провідні напрями діяльності американської Асоціації педагогічних терапевтів та її вплив на створення освітніх програм з педагогічної терапії. Проаналізовано освітні програми «Педагогічна терапія» університету Каліфорнія Нортрідж та університету Нотр-Дам-де-Намюр. Встановлено, що зміст освітніх програм ґрунтований на поєднанні системного, міждисциплінарного, компетентнісного, аксіологічного, практико-орієнтованого, партисипативного та випереджувального підходах. Пріоритетом у підготовці є активне залучення здобувачів до міждисциплінарних досліджень та набуття практичного досвіду, що відкриває нові можливості для глибшого розуміння переваг і недоліків педагогічної терапії. З'ясовано, що у США професійна підготовка педагогів-терапевтів здійснюється системно і динамічно в університетах та коледжах на засадах відкритості, демократизації, неперервності, випереджувального підходу з урахуванням потреб суспільства, сучасного шкільництва та особистості. При цьому вона зумовлена соціальними, психологічними, віковими й гендерними чинниками, вивчення яких є необхідною умовою розроблення змісту освітніх програм, вибору форм організації навчання, використання інноваційних освітніх технологій.

Ключові слова: педагогічна терапія, педагог-терапевт, освітня програма, вища освіта, професійна підготовка, університети, США, підходи, зміст освіти.

AMERICAN APPROACHES TO THE DEVELOPMENT OF DEGREE PROGRAMS IN EDUCATIONAL THERAPY

ABSTRACT



The article is devoted to the analysis of American approaches to the development of degree programs in Educational Therapy. The scientists' views on the essence of "Educational Therapy" in the American discourse are highlighted. The professional functions of educational therapists and the main requirements for their professional competence are clarified. The stages of educational therapists' professional development and career in the USA are outlined. They include undergraduate degree program "BA in Educational Therapy"; initial professional activity at school as a teacher; graduate degree program "MA in Educational n Therapy" in combination with Master's degree in Counselling or Psychology (Mental health); professional activity in educational institutions as a school counsellor, psychologist, or educational therapist. The leading activities of the US Association of Educational Therapists and its influence on the designing of educational programs are studied. The degree programs in "Educational Therapy" of the University of California Northridge and the University of Notre Dame de Namur are analysed. It is established that the content of educational programs is based on the combination of systemic, interdisciplinary, competence-based, axiological, practice oriented, participatory and anticipatory approaches. The priority is given to the applicant's active involvement into the interdisciplinary research and the acquisition of practical experience, which open up new opportunities for a deeper understanding of the advantages and disadvantages of educational therapy. It is found that in the USA, professional training of educational therapists is carried out systematically and dynamically in universities and colleges based on the principles of openness, democratization, continuity, anticipatory approach taking into account the needs of society, modern schooling and personality. Besides, it is determined by social, psychological, age and gender factors, the study of which is a necessary condition for the development of educational programs, the choice of study methods, and the use of innovative educational technologies.

Keywords: *educational therapy, educational therapist, degree program, higher education, professional training, universities, USA, approaches, content of education.*

ВСТУП

В умовах інтеграційних та глобалізаційних процесів у різних сферах людської діяльності актуалізована проблема підготовки фахівців з педагогічної терапії. Педагогічна терапія передбачає втручання у внутрішні проблеми особистості та її оточення з метою надання соціальної, педагогічної, психологічної допомоги через вплив на психічні та соматичні функції організму. Нині загострені негативні тенденції в системі шкільної та позашкільної освіти, зокрема спостерігаються зниження рівня успішності навчання, зменшення показників розвитку особистості учня, збільшення кількості конфліктних ситуацій у спілкуванні вчителів із батьками, омолодження дитячої злочинності, зростання рівня дитячої захворюваності, професійна невизначеність учнів старшої школи тощо. Педагогічна терапія пропонує широкий спектр інтенсивних заходів, спрямованих на вирішення різних проблем навчання і виховання учнів, задоволення їхніх емоційних, соціальних, етичних та академічних потреб.

Професійна підготовка педагогічних терапевтів у США реалізується через зміст освітніх програм інтегрованого типу, спрямована на практико-орієнтоване навчання, має поетапний характер (діагностичний, процесуальний, практичний та результативний етапи). Зміст підготовки відповідає вимогам сучасного ринку педагогічних та терапевтичних послуг, здійснюється на міждисциплінарній основі



шляхом поєднання загально-професійних та спеціалізованих знань, а також широкого впровадження елективних курсів. Важливе місце у процесі професійної підготовки займає практичне навчання, зорієнтоване на здобуття необхідних професійних умінь і навичок, формування стійкої мотивації до активної соціально-педагогічної та терапевтичної діяльності шляхом проходження навчальної практики та стажування у шкільному середовищі.

Сучасна система освіти потребує педагога-терапевта, здатного виконувати інтегративні функції: просвітницьку, освітню, профілактичну, діагностично-корекційну, інклюзивну, терапевтичну, реабілітаційну, консультативну, соціалізаційну, рекреаційну, здоров'язбережувальну, при цьому усвідомлюючи високий рівень відповідальності за якість результатів професійної діяльності. В умовах сучасних змін українського суспільства запозичення інноваційних ідей досвіду США сприятиме удосконаленню освітніх програм з корекційної педагогіки, психопедагогіки, соціальної педагогіки, інклюзивної освіти тощо.

МЕТА ДОСЛІДЖЕННЯ

Мета дослідження полягає у вивченні американських підходів до створення та розвитку освітніх програм з педагогічної терапії.

ТЕОРЕТИЧНА ОСНОВА ТА МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Для окресленої проблеми особливий інтерес становлять наукові дослідження з різних аспектів розвитку педагогічної терапії та підготовки педагогічних терапевтів. Серед американських науковців і практиків (Дж. Аделізі, Д. Ангерлідер, Дж. Галагхер, С. Джонстон, Е. Кагановф, М. Маршал, С. Роттер, Л. Спер-Сверлінг, Н. Фіксман та ін.) активно дискутуються такі питання: розуміння сутності поняття «педагогічна терапія» як міждисциплінарного феномену; використання компетентнісного підходу у процесі професійної підготовки педагогічних терапевтів; імплементація програм педагогічної терапії у професійній діяльності; вплив діяльності Американської асоціації педагогічних терапевтів (The Association of Educational Therapists) на неперервну освіту та сертифікацію педагогів-терапевтів; змістово-дидактичні засади професійної підготовки педагогічних терапевтів; готовність педагогів-терапевтів до роботи в умовах інклюзивного середовища; особливості забезпечення якості освітніх програм з педагогічної терапії тощо.

Заслуговує на увагу практичний досвід колишньої президентки Асоціації педагогічних терапевтів Е. Кагановф, яка є сертифікованим педагогічним терапевтом і протягом шести десятиліть займається педагогічною терапією у клінічній та приватній практиці. У праці «Найкращі практики педагогічної терапії» («Best Practices in Educational Therapy») вона обґрунтовує концептуальні засади, пропонує дієві практичні стратегії та рішення для початківців і досвідчених педагогічних терапевтів (попередня експертиза, спостереження, аналітична діагностика, свідомо самооцінка, мистецтво взаємодії, інформативний зворотній зв'язок тощо). На її переконання, враховуючи різноманітність спеціалізацій педагогів-терапевтів і типів клієнтів, немає єдиного підходу до провадження терапевтичної практики, а відтак педагогічна терапія побудована на принципах індивідуального втручання, врахування задокументованого досвіду педагогів-терапевтів, достовірних експериментальних даних та результатів педагогічних експериментів. Особливу практичну цінність мають розроблені рефлексивні завдання на основі власного досвіду терапевтичної практики (Kaganoff, 2019).



У праці С. Джонстон «Educational Therapy: Past Perspectives, Current Practices, and a Proposal for Change» подано огляд історичного розвитку педагогічної терапії як моделі лікування осіб з особливими потребами. Автор виокремлює дві моделі, що мають значний вплив на практику педагогічної терапії: 1) психопедагогічна модель, яка наголошує на діагностиці та коригуванні проблем навчання та емоційних проблем; 2) психофізіологічна модель, яка стосується вирішення проблем психічного здоров'я шляхом терапевтичного втручання в інтрапсихічний, міжособистісний та соціальний світ індивіда. Представлено критичні міркування щодо механізмів реалізації цих моделей, а також запропоновано новий підхід щодо створення комбінованої моделі, яка включала б оцінку функціонування сім'ї як невід'ємної складової процесу діагностики та лікування (Johnston, 1984).

У контексті порушеної проблеми важливими є погляди американських науковців щодо удосконалення освітніх програм «Educational Therapy» на засадах міждисциплінарного та аксіологічного підходів.

Для реалізації окреслених завдань і досягнення мети використано комплекс взаємопов'язаних методів: теоретичні – аналіз, синтез, узагальнення наукової, навчально-методичної літератури для вивчення особливостей створення та практичної реалізації освітніх програм з педагогічної терапії в американському досвіді, зіставлення різних поглядів на порушену проблему; структурно-функціональний метод, що уможливив об'єктивний аналіз організаційних і дидактичних конструктів; компаративний – для порівняння й виявлення подібних і відмінних підходів в обґрунтуванні теоретичних і практичних засад розвитку педагогічної терапії; прогностичний – для імплементації інноваційних ідей американського досвіду в освітню практику України.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Динаміка кризових процесів в розвитку американського суспільства, наростання хвилі соціальної глобалізації загострили питання профілактики, подолання, мінімізації негативних наслідків складних життєвих обставин соціальної моральності, виживання людей, забезпечення допустимого та доцільного посередництва між особистістю й соціумом. Ефективність педагогічної терапії засвідчують якісні послуги, базовані на ключових цінностях: гуманізму; поваги до честі й гідності; толерантності; законності; соціальної справедливості; неупередженості і безпечності; персоналізації; конфіденційності; здоров'язбереження; професіоналізму тощо (Ficksman & Adelizzi, 2018; Spear-Swerling, 2020).

Професійна кар'єра педагога-терапевта у США охоплює декілька етапів професійного становлення: навчання в коледжі або університеті за освітньою програмою «BA in Educational Therapy»; початкова професійна діяльність в школі на посаді вчителя; продовження професійної освіти за програмою магістра «MA in Educational Therapy» у поєднанні з програмою в галузі консультування або психології (психічне здоров'я); професійна діяльність в закладах освіти на посаді шкільного консультанта, психолога, педагогічного терапевта. Багато педагогів-терапевтів відкривають власну практику, а також успішно працюють у команді терапевтів у клінічних умовах.

Важливу роль у професійному становленні та розвитку педагогічних терапевтів відіграє Асоціація педагогічних терапевтів (The Association of Educational Therapists), яка забезпечує керівництво, сертифікацію, ресурси для членів, клієнтів, суміжних професіоналів і громадськості. Візія Асоціації – це соціально справедливий світ, де всі учні досягають потенціалу, цінують свої унікальні здібності та прогресують. Місія Асоціації педагогічних терапевтів полягає в тому, щоб приносити



користь суспільству, забезпечуючи сертифікацію та навчання педагогів-терапевтів, популяризацію професії педагогічної терапії в усьому світі та розроблення етичних стандартів для практики в педагогічній терапії. Асоціація сповідує такі цінності, як: етика, чесність, толерантність, турбота, довіра, повага, співробітництво, партнерство, інклюзивність, унікальність особистості, расова та соціальна рівність, справедливості тощо (The Association of Educational Therapists, 2024).

На думку експертів Асоціації, педагогічний терапевт – висококваліфікований фахівець, який працює в академічній сфері з нейротиповими та нейрорізноманітними дітьми, підлітками та дорослими, у яких діагностовано або які мають труднощі в навчанні, виявляють ознаки відмінностей у навчанні. Педагог-терапевт здійснює низку професійно важливих функцій: проводить формальну і неформальну діагностику успішності учня в освітньому процесі та інтерпретує результати навчання; узагальнює отриману інформацію від учнів, батьків, учителів, суміжних фахівців тощо; розробляє та впроваджує відповідні втручання для розв'язання проблем, пов'язаних з навчанням; розробляє стратегії супроводу у вирішенні соціальних та емоційних аспектів з навчання; забезпечує індивідуальне інтенсивне втручання для клієнтів, які мають широкий спектр знань, проте мають проблеми, пов'язані з грамотністю, включаючи дислексію та труднощі з письмом, математикою, увагою тощо; розробляє та реалізує план втручання, що містить інформацію з різноманітних джерел (освітні, соціальні, емоційні, психологічні та нейропсихологічні аспекти); навчає стратегій для академічного, соціального, емоційного, поведінкового, концентраційного і метакогнітивного розвитку учня, включаючи всі аспекти навчальної та позанавчальної діяльності; вирішує основні проблеми, які заважають навчанню; сприяє спілкуванню між клієнтом та іншими членами команди клієнта; виступає в якості адвоката від імені особи, часто у співпраці з сім'єю; дотримується Кодексу етики Асоціації педагогічних терапевтів (Marshall & Rotter, 2023; Ungerleider, 2011)

Важливо зауважити, що сертифіковані педагоги-терапевти не ставлять діагнози, не проводять когнітивні, інтелектуальні або психологічні тести, не практикують психотерапію та не призначають ліки.

Асоціація педагогічних терапевтів США координує роботу з університетами з метою удосконалення якості освітніх програм з підготовки педагогів-терапевтів. Розглянемо найбільш популярні університети та освітні програми.

Університет штату Каліфорнія Нортрідж (California State University Northridge, CSUN) пропонує освітні програми для отримання ступеня магістра мистецтв у галузі педагогічної терапії (Master of Arts Degree in Educational Therapy) та програму підвищення кваліфікації в галузі педагогічної терапії після отримання сертифіката магістра (Advanced Study in Educational Therapy Post-Master's Certificate).

Мета освітньої програми «Master of Arts Degree in Educational Therapy» полягає у підготовці майбутніх педагогів-терапевтів до практичної діяльності, здатних поєднувати педагогічні та терапевтичні знання, уміння та навички для задоволення індивідуальних освітніх потреб дітей, підлітків і дорослих. Зміст програми зорієнтований на опанування системи спеціальних знань та умінь з таких аспектів: відмінності в розвитку та наслідки в спеціальній освіті; діагностика освітніх потреб учнів та їх підтримка у навчанні; принципи педагогічної терапії для осіб з особливими потребами; поглиблене вивчення проблем навчання учнів з обмеженими можливостями; ведення клінічних випадків (практика); клінічний менеджмент;



дослідження в галузі спеціальної освіти; міждисциплінарні дослідження та практики в галузі педагогічної терапії тощо. Особливості підготовки майбутніх педагогічних терапевтів полягають в отриманні навичок щодо забезпечення комфортного і сприятливого середовища, проведення індивідуальних та групових консультацій, розробки спеціальних навчальних курсів для педагогів, адміністрації школи і батьків, забезпечення партнерства та професійної взаємодії, реалізації резервних можливостей учнів з особливими потребами. Обов'язковими освітніми компонентами є інтернатура з педагогічної терапії (50 годин клінічного досвіду з наставником, досвід педагогічної терапії з двома клієнтами двічі на тиждень (3 кредити), магістерська робота з проблем спеціальної освіти (6 кредитів). Загальний обсяг програми становить 36 кредитів.

Для вступу на освітню програму обов'язковою вимогою є наявність двох років професійного досвіду (у сфері загальної або спеціальної освіти, розвитку дитини, логопедичної та мовної терапії, психологічного консультування, консультування щодо шлюбу і сім'ї та/або адвокатської діяльності) або еквівалента сертифікату (2000 годин у наданні освітніх та/або терапевтичних послуг). Після закінчення програми випускники мають право на надання послуг у приватній практиці, державних і приватних школах, навчальних центрах, клініках, лікарнях, державних установах, підприємствах, коледжах, університетах і професійно-технічних школах (California State University Northridge Master of Arts Degree in Educational Therapy, 2024).

Сертифікатна програма підвищення кваліфікації в галузі педагогічної терапії (Advanced Study in Educational Therapy Post-Magister Certificate) – постмагістерська програма, розроблена спільно з Асоціацією педагогічних терапевтів, дає студентам можливість розвивати досвід і професійні навички, пов'язані з педагогічною терапією. Програма поєднує освітні та терапевтичні підходи до діагностики та корекційної роботи з дітьми, підлітками та дорослими з різними видами порушень в умовах інклюзивного навчання та розвитку. Можливості вибору елективних курсів дають змогу студентам розширити знання та практичні уміння у галузі психотерапії, арт-терапії, іпотерапії та ін. У процесі творчої діяльності створюється атмосфера емоційного тепла, доброї волі, емпатичного спілкування, визнання цінностей особистості людини, почуттів, переживань, турботи. Студенти, які успішно завершили навчання та практичну підготовку (стажування), отримують сертифікат «Advanced Study in Educational Therapy Certificate», що дає їм право асоційованого членства в Асоціації педагогічних терапевтів (California State University Northridge Advanced Study in Educational Therapy Post-Master Certificate, 2024).

Освітня програма «Masters of Arts in Educational Therapy» університету Нотр-Дам-де-Намюр (Notre Dame De Namur University, NDNU) відповідає вимогам і стандартам Асоціації. Обсяг освітньої програми становить 33 кредити. Зміст програми спрямований на розвиток у майбутніх педагогів-терапевтів професійних компетентностей, системи ціннісних орієнтацій педагогічної і терапевтичної діяльності, високого рівня професійної культури та професійної етики, критичного мислення, творчих здібностей, необхідних для продукування інноваційних ідей та розв'язання комплексних проблем в галузі спеціальної педагогіки, педагогічної терапії, нейропедагогіки, нейропсихології тощо. Особливостями освітньої програми є фокусування на трьох векторах: нейропсихологічні принципи в освіті; методичні стратегії навчання учнів з труднощами у читанні; професійна компетентність педагога-терапевта. Зміст освітніх компонентів передбачає ознайомлення студентів з теоріями, проблемами, стратегіями і тактиками, методичними ресурсами, пов'язаними з



оцінюванням і навчанням учнів із труднощами у мовленні, читанні, орфографії та письмі. Наголошується на конкретних методах навчання та добору навчальних матеріалів, які відповідають індивідуальним потребам учнів. Особливий акцент зроблено на інтеграції нейропсихологічних та педагогічних засад для покращення розуміння труднощів у навчанні та їх корекції, включаючи розлади тайм-менеджменту та організаційних здібностей учнів. Об'єктами вивчення визначено: історичні та сучасні перспективи педагогічної терапії; розвиток та управління професійною практикою; оцінка та діагностичний інструментарій; ефективні комунікаційні стратегії в школі, сім'ї та сервісних спільнотах; нейропедагогічні та нейропсихологічні теорії і виховні концепції; педагогічна реабілітація тощо.

Встановлено, що передумовами навчання на освітній програмі є наявність ступеня бакалавра в акредитованому закладі; загальний середній бал 3,0 або вище; дві академічні та/або професійні рекомендації; особиста співбесіда з гарантом програми (Notre Dame De Namur University. Masters of Arts in Educational Therapy, 2024).

Педагогічна терапія у США посідає важливе місце серед найперспективніших професій психолого-педагогічної галузі, що свідчить про професійну конкурентоздатність педагога-терапевта на ринку соціальних та психолого-педагогічних послуг.

Розроблення та удосконалення освітніх програм з педагогічної терапії в США здійснюється відповідно до вимог Асоціації педагогічних терапевтів, з урахуванням потреб галузі та професійних інтересів здобувачів, споживачів терапевтичних послуг та роботодавців. Характерною особливістю організації навчання педагогів-терапевтів є створення умов для усвідомленого професійного саморозвитку та самовдосконалення, зокрема: забезпечення взаємозв'язку професійної підготовки з активною самоосвітою, саморозвитком і самореалізацією; індивідуалізація навчання; активна співпраця з соціальними партнерами.

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК

Змістові та організаційні засади побудови освітніх програм з педагогічної терапії в американському досвіді обґрунтовані з позицій міждисциплінарності, інноваційності, партисипативності, зворотного зв'язку, інтеграції теорії і практики. Пріоритетом у підготовці є активне залучення здобувачів до міждисциплінарних досліджень та набуття практичного досвіду, що відкриває нові можливості для глибшого розуміння переваг і недоліків педагогічної терапії. Професійна підготовка педагогів-терапевтів здійснюється системно і динамічно в університетах та коледжах на засадах відкритості, демократизації, неперервності, випереджувального підходу з урахуванням потреб суспільства, сучасного шкільництва та особистості.

Професійна підготовка педагогічних терапевтів має свої особливості, зумовлені соціальними, психологічними, віковими й гендерними чинниками, вивчення яких є необхідною умовою розроблення змісту освітніх програм, вибору форм організації навчання, використання освітніх технологій.

Використання раціональних ідей зарубіжного досвіду в обґрунтуванні підходів до розроблення та удосконалення освітніх програм з підготовки педагогів-терапевтів в Україні сприятиме підвищенню якості професійної підготовки таких фахівців та розширить професійні можливості їх працевлаштування. Педагогічні терапевти працюють у команді з батьками, вчителями та іншими фахівцями, щоб встановити цілі та розробити план втручання, який стосується не лише академічних труднощів, а й психолого-педагогічних та соціально-емоційних аспектів навчання впродовж життя через еkleктичне поєднання індивідуальних стратегій втручання.



Подальші напрями дослідження пов'язані з вивченням особливостей зарубіжного досвіду застосування техніки «рефлексивного портфоліо» у розвитку фахової компетентності майбутніх педагогів-терапевтів.

ЛІТЕРАТУРА

1. California State University Northridge. Advanced Study in Educational Therapy Post-Master Certificate (2024). <https://www.csun.edu/eisner-education/special-education/advanced-study-educational-therapy-post-masters-certificate>.
2. California State University Northridge. Master of Arts Degree in Educational Therapy (2024). <https://www.aetonline.org/index.php/resources/approved-training-programs/training-programs-csu>.
3. Ficksman, M., & Adelizzi, J. (2018). *The Clinical Practice of Educational Therapy: Learning and Functioning with Diversity*. 2nd ed. New York: Routledge.
4. Gallagher, J. J. Preface. In J. Hellmuth (ed.) (1969). *Educational Therapy. Seattle: Special Child Publications*, 2, 7–11.
5. Johnston, C. L. (1984). Educational Therapy: Past Perspectives, Current Practices, and a Proposal for Change. *Journal of Learning Disabilities*, 17(4), 200–204. <https://doi.org/10.1177/002221948401700402>
6. Kaganoff, A. P. (2019). *Best practices in educational therapy*. New York, NY: Routledge.
7. Marshall, M., & Rotter, S. (2023). *Educational therapy fact sheet*. https://www.aetonline.org/images/ABOUT_Section/Governance_Docs/ET_Fact_Sheet.pdf
8. Marshall, M. (2013). *The Role of the Educational Therapist: Academic Interventions for Reading and Writing*. https://doi.org/10.1007/978-1-4614-6179-1_8
9. Notre Dame De Namur University. Masters of Arts in Educational Therapy (2024). <https://www.ndnu.edu/ma-educational-therapy/>
10. Spear-Swerling, L. (2020). Educational therapy. In M. M. Martel (Ed.). *The clinical guide to assessment and treatment of childhood learning and attention problems* (pp. 99–123). Elsevier Academic Press. <https://doi.org/10.1016/B978-0-12-815755-8.00005-8>.
11. The Association of Educational Therapists (2024). <https://www.aetonline.org/about/vision-mission-and-core-values>.
12. Ungerleider, D. F. (2011). *Educational Therapy in Action: Behind and Beyond the Office Door*. Kindle Edition. New York, NY: Routledge.
13. Ungerleider, D. (2005). You're an educational therapist, but what do you do in that job? *The Educational Therapist*, 26 (1).